

ПОРІВНЯННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ПЕРІОДІВ XVII ТА XVIII ст.

Зайцева Є.Г., гр. М-18

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. **О.М. Варипасєв**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Метою роботи є дослідження та порівняння характерних рис та напрямків філософії XVII та XVIII століття.

Новий час – це століття вільнодумства (XVII) і століття освіти (XVIII). Духовний потенціал цієї епохи спирається на процеси розвитку буржуазних економічних відносин і на великі наукові відкриття. Під впливом успіхів механіко-математичного природознавства у філософії складається механістично-метафізична картина природи. Методами нової науки проголошуються експеримент і спостереження, гіпотеза і модель.

У XVII столітті стався остаточний розрив філософії і схоластики. Філософією була зроблена спроба вироблення теорії загального механістичного взаємозв'язку природи. На першому місці проблеми гносеології. Два основних напрямки: перший – емпіризм; другий – раціоналізм. Представники емпіризму (Ф. Бекон) вважали єдиним джерелом знань відчуття, досвід. Прихильники раціоналізму (Р. Декарт) звеличують роль розуму і принижують роль чуттєвого пізнання.

У XVIII столітті ще більш закріплюється безмежна віра в науку, в наш розум. Багато мислителів цього часу впевнено стали оголошувати, що першим і головним обов'язком будь-якого істинного друга прогресу і людства є «просвітлення умів».

Філософи XVIII століття велику увагу приділили питанням соціально-політичного характеру. Були сприйняті багато ідей Д. Локка: «природне право» з його принципами, правова рівність індивідів та ін. Вольтер, піддаючи різкій критиці феодальні порядки, доводив услід за Д. Локком, що людину ніхто не має право позбавити ні життя, ні свободи, ні власності. Приватну власність він розглядав як необхідну умов свободи громадянина.

Отже, ми можемо зробити висновок, що головною відміною між XVII та XVIII століттям були установки та напрямки філософії.

Важко переоцінити значення філософії цього періоду в історії суспільства, його культури, в історії філософії. У ці століття людство зробило крок в нову еру своєї історії, зазначену потужним цивілізаційним стрибком. За два століття по суті змінилися економічні, політичні, загальнокультурні форми буття людства.